

Vakcína, která může zabránit rakovině děložního čípku

Lidské papillomaviry (HPV) jsou příčinou vzniku karcinomu děložního čípku, druhého nejčastějšího zhoubného nádoru žen v celosvětovém měřítku. Každoročně je diagnostikováno téměř 500 000 nových případů a umírá na něj téměř 250 000 žen. V České republice na karcinom děložního čípku umírá přibližně 400 žen za rok. Papillomavirové infekce jsou rovněž spojovány například se vznikem nádorů pochvy, penisu, ale i nádory v oblasti hlavy a krku.

Papillomaviry jsou viry, kterých je v současnosti je známo více jak 100 různých typů HPV z nichž asi 40 infikuje oblast genitální. Tyto viry jsou tak rozšířeny, že se s nimi většina sexuálně aktivních jedinců během života setká. Většina onemocnění gen. traktu žen je způsobena 4 typy HPV - tzv. nízko rizikové (typ 6,11) jsou zodpovědné za více jak 90% případů genitálních bradavic, zatímco tzv. vysoce rizikové (typ 16,18) vyvolávají změny buněk, z nichž se může nejdříve za 10-15 let vyvinout karcinom děložního čípku. Tyto typy jsou zodpovědné za zhruba 70% všech karcinomů děložního hrdla.

Genitální HPV se přenášejí při sex. styku, ale mohou být přeneseny z osoby na osobu při kontaktu kůže. Byl prokázán i přenos z matky na dítě při porodu. Vstupní branou infekce jsou mikroskopická poranění sliznice nebo kůže. Většina HPV infekcí je bezpříznaková (nelze je zjistit ani cytologicky), a nebo se projeví lézemi, které se zpravidla spontánně vyhojí do 1 roku. Inkubační doba od infekce k objevení se prvních klin. příznaků je 1-6 měsíců, následována až 6 měsíčním obdobím aktivního růstu lézí, kdy se zároveň aktivuje imunitní systém a v průměru po devíti měsících se u většiny infikovaných jedinců vytváří spec. protilátky.

Imunologicky zdravá populace je schopna virus ze svého organismu vyloučit. Účinnost vyloučení HPV infekce z organismu souvisí i s věkem. U mladších žen dochází k přechodné infekci v 80%. S přibývajícím věkem však roste pravděpodobnost, že se HPV v organismu udrží a právě toto dlouhodobé přežívání viru zvláště typu 16 a 18 výrazně zvyšuje šanci na vznik onemocnění. Mezi další rizikové faktory, které vznik onemocnění podpoří se řadí kouření, časný začátek sex. aktivity, střídání sex. partnerů, porucha imunity.

V ČR je od roku 2006 dostupná všem dívkám a mladým ženám vakcína proti karcinomu dělož. čípku. Vakcína je určena k prevenci infekce HPV navozením tvorby neutralizačních protilátek. Očkování touto vakcínou by mělo zabránit dlouhodobému přežívání viru v organismu. Vakcína proti HPV je dobře snášena a je určena pro dívky a mladé ženy ve věku 9 – 26 let. Vakcína je aplikována ve třech dávkách. Jednotlivé dávky se podávají v den 0, dva a šest měsíců po první dávce. Na očkování přispívají zdravotní pojišťovny.

Pro koho je očkování vhodné:

- 1) Dívky před zahájením pohlavního života
(lze očkovat bez omezení, pouze se správným poučením o nutnosti preventivních prohlídek u gynekologa po zahájení sexuálního života)
- 2) Dívky a ženy do 26 let po zahájení sexuální aktivity
(před zahájením očkování je nutné předložit potvrzení o preventivní gynekologické prohlídce a normálním cytologickém nálezu)
- 3) Ženy nad 26 let věku
(rozhodnutí o očkování je plně na uvážení a zodpovědnosti očkujícího lékaře)

Kontaktujte naše očkovací středisko- zodpovíme na Vaše dotazy týkající se problematiky infekce papillomavirů a zajistíme očkování.

MUDr. Ida Budilová
Očkovací středisko Příbram

Kontakt: Příbram I – U Nemocnice 85
tel. 318 629 324, e-mail: ida.budilova@zukolin.cz